

ПРОЄКТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Дарницької районної в місті Києві
державної адміністрації

_____Олександр КОВТУНОВ

**ЗВІТ
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ У
СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ДАРНИЦЬКОГО РАЙОНУ
МІСТА КИЄВА**

ЗМІСТ

1. ВСТУПНА ЧАСТИНА

- 1.1. Профіль Дарницького району міста Києва
- 1.2. Основні тенденції соціально-демографічних процесів

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ, СТАН ОХОПЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМ

- 2.1. Чисельність вразливих груп населення
- 2.2. Чинники, що зумовлюють вразливість/складні життєві обставини, які найбільш поширені у Дарницькому районі міста Києва
- 2.3. Стан охоплення соціальними послугами вразливих груп населення, осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах

3. ОСНОВНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПОТРЕБИ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ЖИТЕЛІВ ДАРНИЦЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА З ЧИСЛА ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

- 3.1. Основні соціальні проблеми, актуальні для Дарницького району міста Києва
- 3.2. Можливі шляхи розв'язання існуючих соціальних проблем

4. СТАН СИСТЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ І ПОТРЕБИ ДЛЯ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

- 4.1. Наявні ресурси
- 4.2. Стан інформування та обізнаності населення про соціальні послуги, що надаються у Дарницькому районі міста Києва, їх зміст та порядок надання
- 4.3. Висновки за результатами оцінювання організаційної спроможності Дарницького району міста Києва

5. ВИСНОВКИ ЩОДО ПРІОРИТЕТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ У ДАРНИЦЬКОМУ РАЙОНІ МІСТА КИЄВА

6. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ ДАРНИЦЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ

ДОДАТКИ

1. ВСТУПНА ЧАСТИНА

1.1. Профіль Дарницького району міста Києва

Відповідно до Закону України «Про соціальні послуги», постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» та наказу Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023 № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах» (далі – Наказ), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.07.2023 за № 1169/40225, а саме: розділу II «Організація визначення потреб населення у соціальних послугах для планування заходів щодо їх надання на середньостроковий період» управлінням соціальної та ветеранської політики Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації проведено роботу щодо визначення потреб населення у соціальних послугах на території Дарницького району міста Києва.

На виконання Наказу утворено робочу групу з визначення потреб населення у соціальних послугах Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації (далі – робоча група) та затверджено її персональний склад розпорядженням Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації від 20.11.2025 № 786 «Про утворення робочої групи з визначення потреб населення у соціальних послугах Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації».

На підставі зібраної та узагальненої інформації зазначаємо:

Дарницький район – це один з десяти районів міста Києва, який розташований на лівому березі Дніпра. Загальна площа району становить 134 км² - це 16% від загальної площі міста Києва. Дарницький район є провідним індустріальним, науковим і культурним осередком столиці України з розвинутою соціальною інфраструктурою, транспортом і місцями відпочинку. Загальна площа району становить близько 13 363 га, площа водного басейну – 556,1 га, зелених насаджень – 1 303,6 га. Межі Дарницького району були затверджені рішенням Київської міської ради від 27.04.2001 № 280/1257 «Про межі нових адміністративних районів м. Києва та організаційні заходи по проведенню адміністративно-територіальної реформи» та від 29.11.2001 № 126/1560 «Про внесення змін та доповнень до рішення Київради від 27.04.2001 № 280/1257».

1.2. Основні тенденції соціально-демографічних процесів

Відповідно до узагальнених даних населення Дарницького району міста Києва складає 438 338 осіб (в тому числі внутрішньо переміщені особи – 73 346), доросле населення – 365 103 особи, в тому числі особи з інвалідністю – 23 163, з них діти з інвалідністю – 2 513.

У структурі загальної чисельності населення Дарницького району міста Києва частка осіб у віці 80 років і більше складає – 6980 осіб, у віці 60-79 років

складає – 66 067 осіб, дитячого населення у віці 0-17 років складає – 73 235 осіб. Багатодітних сімей – 3 396, в них дітей 10 664.

На даний час в районі зареєстрована значна кількість внутрішньо переміщених осіб – 73 346, з них жінок – 33 886, чоловіків – 29 560, дітей – 9 900.

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ, СТАН ОХОПЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ

2.1. Чисельність вразливих груп населення

За результатами визначення потреб населення у соціальних послугах зібрано всю можливу інформацію щодо кількості проживаючих осіб/сімей на території Дарницького району міста Києва, які перебувають у складних життєвих обставинах та/або належать до вразливих груп населення відповідно до додатка 1 Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах (далі - Порядок).

Статистика щодо соціальних груп:

№ з/п	Соціальна група	Кількість осіб
1	Сім'ї, які перебувають на обліку у надавачів соціальних послуг як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах	6480
2	Сім'ї, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям	403
3	Сім'ї з дітьми, члени яких мають інвалідність	5408
4	Сім'ї, у яких діти мають інвалідність	2513
5	Сім'ї з дітьми, в яких тривала хвороба батьків перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки	13
6	Сім'ї, де триває процес розлучення батьків і вирішується спір між матір'ю та батьком щодо визначення місця проживання дітей, участі батьків у їх вихованні	23
7	Особи з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України	2302
8	Діти, батьки або один із батьків яких загинули внаслідок військової агресії російської федерації проти України, бойових дій із забезпечення національної безпеки і	316

	оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації	
9	Особи з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування (у віці 18-23 роки)	55
10	Кількість ВІЛ-інфікованих осіб	99
11	Особи, хворі на туберкульоз	25
12	Особи з розладами психіки та поведінки, пов'язаними з уживанням усіх груп психоактивних речовин	140
13	Особи, які постраждали від домашнього насильства	1001
14	Особи, які вчинили домашнє насильство	990
15	Особи, направлені для проходження програми для кривдників	117
16	Внутрішньо переміщені особи	73346
17	Особи, яким заподіяно шкоду, пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією	2582

З вище наведеного вбачається, що найчисельнішими вразливими групами серед мешканців Дарницького району міста Києва є: внутрішньо переміщені особи, особи похилого віку, особи з інвалідністю, особи з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, діти, батьки або один із батьків яких загинули внаслідок військової агресії російської федерації проти України, бойових дій із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації.

До найбільш поширених чинників, що зумовлюють вразливість та потрапляння осіб у складні життєві обставини належать: похилий вік, інвалідність, малозабезпеченість, домашнє насильство, переміщення осіб з тимчасово окупованих територій, територій активних та можливих бойових дій, пошкодження чи руйнування житлового будинку (квартири), спричиненого збройною агресією російської федерації проти України.

Статистика щодо вразливих груп населення, які перебувають у складних життєвих обставинах:

Кількість сімей, які перебувають на обліку у надавачів соціальних послуг Дарницького району міста Києва, як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах становить 6 480, у цих сім'ях виховується 3 299 дітей, кількість осіб, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям – 403 особи.

Кількість дітей, які перебувають на обліку у Службі у справах дітей та сім'ї Дарницької районної у місті Києві державної адміністрації, як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах – становить 308 дітей (213 хлопців та 95 дівчат). Станом на 01.12.2025 – 3 дитини самовільно

залишили місце проживання. Кількість складених адміністративних протоколів, передбачених статтею 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення (невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей) становить 275. У Дарницькому районі міста Києва наявні 23 сім'ї, в яких триває процес розлучення і вирішується спір між матір'ю та батьком щодо визначення місця проживання дитини, участі батьків у вихованні дітей, 13 сімей з дітьми, в яких тривала хвороба батьків перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки та 6 сімей, в яких дітей відібрано у батьків без позбавлення їх батьківських прав, в них 8 дітей.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. Всього на обліку у Службі у справах дітей та сім'ї Дарницької районної у місті Києві державної адміністрації перебуває 114 дітей-сиріт та 187 дітей позбавлених батьківського піклування, з них 6 дітей влаштовано на цілодобове перебування (від однієї доби на тиждень) до закладів інституційного догляду та виховання дітей. 43 дитини проживає в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, 252 дитини під опікою та піклуванням, 13 усиновлених дітей у звітному році. Кількість осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування (у віці 18-23 роки) становить 55 дітей.

У Дарницькому районі міста Києва 9 дітей, батьки яких позбавлені батьківських прав. За даними додатку 1 Порядку в Дарницькому районі міста Києва 6 дітей влаштовано до закладів інституційного догляду та виховання. Крім того, налічується 2 513 дітей з інвалідністю. Серед них дітей підгрупи А – 20. Найбільш поширеними причинами інвалідності є: розлади психіки та поведінки – 184 дитини, 24 дитини потребують паліативного догляду та 149 дітей з тяжкими захворюваннями, розладами, травмами, станами (у тому числі до встановлення інвалідності).

Слід зазначити, що для 33 дітей в громаді надавався елемент послуги раннього втручання.

Згідно із додатком 1 Порядку кількість дітей з особливими освітніми потребами становить – 2 089, з них дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами, які навчаються у закладах дошкільної освіти – 662, з них в інклюзивній групі – 247 та в спеціальній групі – 415 дітей. Кількість дітей, які навчаються у закладах загальної середньої освіти становить 1 076 дітей, з них навчаються в інклюзивних класах/групах закладів освіти 586 дітей, 67 дітей навчаються в спеціальних класах, 16 дітей навчаються за індивідуальною формою навчання (педагогічний патронаж), також в спеціальному закладі загальної середньої освіти навчається 503 дитини.

У Дарницькому районі міста Києва налічується 23 163 повнолітні особи з інвалідністю, з них жінок – 12 581 особа (224 особи з інвалідністю I групи, підгрупи А, 596 осіб з інвалідністю підгрупи Б, 5 004 з інвалідністю II групи, 6 757 осіб з інвалідністю III групи); чоловіків 10 582 особи (246 осіб з інвалідністю I групи, підгрупи А, 608 осіб з інвалідністю підгрупи Б, 4 189 з інвалідністю II групи, 5 539 з інвалідністю III групи).

На даний час в районі зареєстрована значна кількість внутрішньо переміщених осіб – 73 346, з них жінок – 33 886, чоловіків – 29 560, дітей – 9 900.

У Дарницькому районі міста Києва налічується 1 033 особи з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності та 1 269 сімей загиблих (померлих) ветеранів війни та членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

Кількість осіб, які постраждали від домашнього насильства становить – 1001 особа, з них: 677 жінок, 120 чоловіків та 204 дитини. Кількість осіб, які вчинили домашнє насильство – 781, серед яких 172 жінки, 606 чоловіків та 3 дитини.

Водночас, кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку у зв'язку з вчиненням домашнього насильства становить 513 осіб. Наразі в районі триває робота з кривдниками по Програмі для кривдників відповідно до вироку суду.

Серед осіб похилого віку, яких налічується 73 047, у віці 80 років і більше 6980 осіб, з них 14 686 з IV, V групою рухової активності, 868 одиноких непрацездатних осіб.

2.2. Чинники, що зумовлюють вразливість/складні життєві обставини, які найбільш поширені у Дарницькому районі міста Києва

Відповідно до додатка 1 Порядку значною є кількість осіб похилого віку, яких налічується 73 047 осіб, осіб з інвалідністю – 23 163. Функціонують 5 дитячих будинків сімейного типу, в них 33 дитини-вихованця, 3 прийомні сім'ї, в яких виховується 10 дітей.

Чинники, які можуть зумовити складні життєві обставини: внутрішнє переміщення (73 346), одинокі матері (86), серед інших категорій особи, які постраждали від домашнього насильства (1001), особи, які вчинили домашнє насильство (781), особи на профілактичному обліку у зв'язку з вчиненням домашнього насильства (513). Протягом 2025 року було складено 227 адміністративних протоколів, на батьків/осіб, які їх замінюють, за ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей, 118 дітей перебували в розшуку як зниклі безвісти. Також слід відмітити малозабезпеченість (403), особливі освітні потреби дітей (2 089), сирітство (114), позбавлення батьківського піклування (187) та позбавлення батьківських прав (9), складні життєві обставини дітей (3 299), загибель одного із батьків внаслідок військової агресії російської федерації проти України (316).

Наявність цих категорій свідчить про переважаючі чинники, що зумовлюють вразливість/складні життєві обставини.

2.3. Стан охоплення соціальними послугами вразливих груп населення, осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах

Забезпечення соціальними послугами вразливих верств населення у Дарницькому районі міста Києва здійснюють надавачі соціальних послуг комунальної власності, а саме:

Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Дарницького району міста Києва (далі – Територіальний центр);

Дарницький районний в місті Києві центр соціальних служб (далі – Центр соціальних служб);

Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю Дарницького району міста Києва (далі – Реабілітаційний центр);

Центр сім'ї Дарницького району міста Києва (далі – Центр сім'ї).

Також надання соціальних послуг здійснюють надавачі приватної власності, а саме:

Благодійна організація «Еволюція»;

Громадська організація «Вікен»;

Громадська організація «Відчуй»;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Мрію жити»;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас-Київ»;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Хелп фор Юкрейн».

Протягом звітного періоду надавачами соціальних послуг, відповідно до додатка 3 Порядку, надано послуг:

інформування – 2 929 особам,

консультування – 2 312 особам,

представництво інтересів – 826 особам,

соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах – 90 сім'ям,

соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування – 36 сім'ям,

екстрене (кризове) втручання – 124 особам,

соціальна адаптація – 366 особам,

догляд вдома – 879 особам,

денний догляд – 2 особам,

денний догляд дітей з інвалідністю – 14 особам,

денний догляд дітей з інвалідністю (для дітей з інвалідністю підгрупи А) – 5 особам,

натуральна допомога – 1 300 особам,

супровід під час інклюзивного навчання – 18 особам,

фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальними, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями – 18 особам,

соціально-трудова адаптація – 21 особі,

догляд стаціонарний – 205 особам,

паліативний догляд – 13 особам,
соціально-психологічна реабілітація осіб із залежністю від наркотичних засобів чи психотропних речовин – 140 особам,
транспортні послуги – 124 особам,
послуга раннього втручання – 2 особам,
комплексна соціальна послуга з формування життєстійкості – 270 особам.

3. ОСНОВНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПОТРЕБИ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ЖИТЕЛІВ ДАРНИЦЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА З ЧИСЛА ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

3.1. Основні соціальні проблеми, актуальні Дарницького району міста Києва

Як було зазначено в підпункті 2.2, відповідно до інформації поданої в додатку 1 Порядку, основні соціальні проблеми пов'язані з такими чинниками, як похилий вік, інвалідність, вживання психоактивних речовин, домашнє насильство, складні життєві обставини, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації в Україні, та заходи, необхідні для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, пошкодження чи руйнування житлового будинку (квартири), спричиненого збройною агресією російської федерації проти України та інші.

З метою розуміння рівня задоволення попиту мешканців Дарницького району міста Києва у соціальних послугах, спеціалістами комунальних установ було проведено інтерв'ювання респондентів щодо актуальних та затребуваних послуг серед мешканців району, в якому взяли участь 528 осіб. За результатами інтерв'ювання отримувачі соціальних послуг підтвердили, що задоволені якістю та обсягом отриманих послуг. Крім того, виявлена потреба у наступних соціальних послугах: підтримане проживання, транспортні послуги, натуральна допомога, відсутність послуги з надання притулку особам з числа внутрішньо переміщених осіб. Між тим, останні зазначили, що отримувати соціальні послуги на платній основі не бажають.

3.2. Можливі шляхи розв'язання існуючих соціальних проблем

З огляду на результати опитування жителів громади для покращення надання послуг та становища осіб з числа вразливих категорій необхідне якісне інформування, зокрема щодо соціальних послуг. Також запропоновано запровадження надання соціальної послуги з надання притулку та підтриманого проживання.

Для надання якісних послуг необхідне забезпечення достатньою кількістю фахівців психологічної, соціальної роботи, а також належне фінансування надавачів комунальної власності. Важливим та актуальним для району, на думку респондентів, є запровадження комплексного підходу надання соціальних послуг.

Покращення надання соціальних послуг можливе також за рахунок залучення до сфери надання соціальних послуг відповідних партнерів, зокрема, громадських, релігійних, благодійних організацій.

З метою охоплення більшої кількості вразливих верств населення соціальними послугами та підвищення якості їх надання в районі вживаються заходи для участі в державних цільових програмах, експериментальних проєктах, до надання соціальних послуг залучаються благодійні, релігійні та громадські організації.

4. СТАН СИСТЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ І ПОТРЕБИ ДЛЯ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

4.1. Наявні ресурси

На території Дарницького району міста Києва функціонує управління соціальної та ветеранської політики Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації, яке забезпечує збір, аналіз, підготовку матеріалів для розгляду на засідання робочої групи.

Захист прав дітей на території району здійснює Служба у справах дітей та сім'ї Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації.

Крім того, в Дарницькому районі міста Києва здійснюють діяльність Департамент (Центр) надання адміністративних послуг виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та управління (Центр) надання адміністративних послуг Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації.

Управлінням соціальної та ветеранської політики Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації наповнюється Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг (далі – Реєстр), відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 99 «Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг».

Станом на 01.12.2025 до Реєстру внесені наступні надавачі соціальних послуг, які здійснюють свою діяльність на території Дарницького району міста Києва, а саме:

Територіальний центр, адреса: м. Київ, вул. Архітектора Вербицького, буд 9-І, тел. (044) 564 08 22.

Базовими соціальними послугами, які надає Територіальний центр для осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за задекларованим/зареєстрованим місцем проживання/перебування є: догляд вдома, консультування, натуральна допомога, паліативний догляд, представництво інтересів, соціальна адаптація,

транспортні послуги, фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальними, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями.

Категорії осіб або соціальних груп, які отримують соціальні послуги: громадяни похилого віку та особи з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи, ветерани війни та особи з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України.

Центр соціальних служб, адреса: м. Київ, вул. Сімферопольська, буд. 7/2, тел. (044) 567 12 00.

Базовими соціальними послугами, які надає Центр соціальних служб є: екстрене (кризове) втручання, консультування, соціальна адаптація, соціальна профілактика, соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.

Категорії осіб або соціальних груп, які отримують соціальні послуги діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, особи, які постраждали від торгівлі людьми, особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, сім'ї, в яких батьки або особи, які їх замінюють, ухиляються від виконання своїх обов'язків із виховання дитини, сім'ї, члени яких перебувають/перебували у конфлікті з законом, сім'ї, яких торкнулася проблема ВІЛ, сім'ї, де є алко/наркозалежні члени родини, сім'ї опікунів/піклувальників, прийомні сім'ї/дитячі будинки сімейного типу, особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, внутрішньо переміщені особи, сім'ї військовослужбовців.

Реабілітаційний центр, адреса: м. Київ, Харківське шосе, буд. 156, тел. (044) 563 11 88.

Базовими соціальними послугами, які надає Реабілітаційний центр є: денний догляд дітей з інвалідністю, соціальна адаптація, соціально-трудова адаптація.

Цільовим призначенням Реабілітаційного центру є здійснення комплексу реабілітаційних заходів, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку дітей з інвалідністю (віком від трьох до вісімнадцяти років включно), молоді з інвалідністю (віком від чотирнадцяти до тридцяти п'яти років включно) та дітей до трьох років (включно), які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності, засвоєння ними знань, умінь, навичок, досягнення і збереження їхньої максимальної незалежності, фізичних, розумових, соціальних, професійних здібностей з метою максимальної реалізації особистого потенціалу.

Центр сім'ї, адреса: м. Київ, вул. Ялтинська, буд. 14, тел. (044) 567 46 06.

Базовими соціальними послугами, які надає Центр сім'ї є: екстрене (кризове) втручання, консультування, посередництво.

Категорії осіб або соціальних груп, які отримують соціальні послуги є: сім'ї/особи, які перебувають у складних життєвих обставинах та особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

Дарницький дитячий будинок-інтернат, адреса: м. Київ, вул. Ялинкова, буд. 58/60, тел. (044) 563-99-49, який надає соціальну послугу з догляду стаціонарного.

Київський міський центр соціально-психологічної допомоги, адреса: м. Київ, вул. Ново-Дарницька, буд. 26, корп. 1, тел. (044) 566-15-48, який надає соціальні послуги з консультування, надання притулку.

Комунальна установа «Київський міський лівобережний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді», адреса: м. Київ, вул. Ново-Дарницька, буд. 26, корп. 2, тел. (096) 984-11-08, яка надає соціальну послугу з соціальної адаптації.

Благодійна організація «Еволюція», адреса: м. Київ, вул. Вітовецька, буд. 1-Г, тел. (098) 096-69-96, яка надає соціальну послугу з соціально-психологічної реабілітації осіб із залежністю від наркотичних засобів чи психотропних речовин.

Громадська організація «Вікен», адреса: м. Київ, вул. Юрія Литвинського, буд. 82-А, тел. (050) 556-63-62, яка надає соціальну послугу з денного догляду дітей з інвалідністю.

Благодійна організація «Фонд «Асперн», адреса: м. Київ, Харківське шосе, буд. 121, тел. (050) 310-96-67, яка надає соціальні послуги з короткотермінового проживання, соціально-психологічної реабілітації, догляду та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних, транзитного підтриманого проживання/учбова соціальна квартира (будинок), соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Громадська організація «Віра в життя», адреса: м. Київ, Харківське шосе, буд. 121, тел. (050) 310-96-67, яка надає соціальні послуги з консультування.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Альтернатива», адреса: м. Київ, вул. Переяславська, буд. 1-А, тел. (067) 489-78-40, яке надає соціальну послугу з соціально-психологічної реабілітації осіб із залежністю від наркотичних засобів чи психотропних речовин.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Центр медико-психологічної реабілітації», адреса: м. Київ, вул. Бориса Гмирі, буд. 1/4А, кв. 4, тел. (097) 366-56-43, яке надає соціальні послуги з консультування, соціальної профілактики, соціальної адаптації, соціальної інтеграції та реінтеграції, денного догляду.

Надавачі соціальних послуг, які здійснюють свою діяльність на території Дарницького району міста Києва, відповідають критеріям діяльності надавачів соціальних послуг, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 «Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг».

Для надання соціальних послуг в Дарницькому районі міста Києва залучено 169,5 штатних одиниць надавачів соціальних послуг, з яких: адміністративного персоналу (в тому числі керівного складу) – 40, обслуговуючого персоналу – 16, працівників/фахівців, які надають соціальні послуги – 113,5.

Для здійснення своєї діяльності в районі надавачами соціальних послуг орендовані приміщення в 9 будівлях, які відповідають вимогам безбар'єрного середовища стосовно його доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Забезпечення транспортними послугами маломобільних груп населення здійснюється Територіальним центром, який має на балансі 1 транспортний засіб. Крім того, Реабілітаційний центр на балансі має 2 транспортних засоби для забезпечення на безоплатній основі транспортного обслуговування (у межах району) дітей та осіб, які проходять реабілітацію в цьому центрі, зокрема перевезення від транспортних вузлів до місця його розташування та/або до місця проживання/перебування вищезазначених осіб.

Додатково для надання транспортних послуг мешканцям району залучено Київський міський територіальний центр соціального обслуговування Департаменту соціальної та ветеранської політики виконавчого органу (Київської міської державної адміністрації).

Інформація про надання соціальних послуг складається із статистичних, адміністративних, оперативних даних про потреби жителів адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах, про діяльність надавачів соціальних послуг та їх кількість.

Моніторинг надання соціальних послуг передбачає збір та оброблення інформації про надання соціальних послуг, проведення аналізу узагальненої інформації та планування роботи з розвитку системи надання соціальних послуг.

На підставі проведеного інтерв'ювання отримувачів соціальних послуг щодо обізнаності про соціальні послуги, їхнього змісту та порядку надання, можна зробити висновок про недостатню поінформованість. Окремі питання порядку надання соціальних послуг їх отримувачам роз'яснено соціальними працівниками в процесі спілкування.

4.2. Стан інформування та обізнаності населення про соціальні послуги, що надаються у Дарницькому районі міста Києва, їх зміст та порядок надання

Стан інформування та обізнаності населення про соціальні послуги в районі є важливим аспектом для забезпечення доступу до необхідної підтримки. Інформація про соціальні послуги, їх зміст та порядок надання розміщена на інформаційних стендах структурних підрозділів Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації та оприлюднена на її офіційному вебсайті.

Для швидкого та ефективного поширення інформації серед мешканців району надавачами соціальних послуг використовуються соціальні мережі.

4.3. Висновки за результатами оцінювання організаційної спроможності Дарницького району міста Києва

Відповідно до даних додатка 4 Порядку в Дарницькому районі міста Києва наявний місцевий орган з питань соціального захисту населення – управління соціальної та ветеранської політики Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації.

На території Дарницького району міста Києва здійснюють свою діяльність надавачі соціальних послуг комунальної та приватної власності.

Слід зауважити, що з надавачами приватної власності договорів та угод про співробітництво не укладалось.

Для удосконалення організації надання соціальних послуг необхідне залучення до сфери надання соціальних послуг відповідних партнерів, зокрема, надавачів соціальних послуг приватної власності.

На офіційному вебсайті Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації розміщено інформацію про реєстр, реєстратора та уповноважену особу суб'єкта реєстрації, перелік документів, які необхідно подати до реєстратора надавачеві соціальних послуг для включення до Реєстру.

Поряд з цим, проводиться постійний моніторинг засобів масової інформації стосовно наявної реклами у сфері надання соціальних послуг та триває робота щодо виявлення надавачів соціальних послуг приватної власності, що здійснюють свою діяльність на території Дарницького району міста Києва.

Також, відповідно до програми «Турбота. Назустріч киянам» на 2025-2027 роки» соціально незахищені кияни мають можливість отримати соціальну допомогу, а саме:

щомісячну грошову компенсацію витрат на автомобільне пальне з розрахунку 50 літрів високооктанового бензину на місяць;

щомісячну матеріальну допомогу особам, яким присвоєно звання «Почесний громадянин міста Києва» та які досягли пенсійного віку;

одноразову адресну соціальну матеріальну допомогу з нагоди відзначення державних свят та визначних дат (День Героїв Небесної Сотні, День Києва, День Незалежності України, День захисника України);

допомогу на поховання деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого;

щомісячну адресну соціальну матеріальну допомогу дітям-сиротам та окремим категоріям осіб із інвалідністю;

грошове забезпечення за утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя;

одноразову матеріальну допомогу багатодітним сім'ям, які виховують троє і більше дітей, і є отримувачами державної соціальної допомоги;

матеріальну допомогу жінкам, які народили трійню і більше дітей;

адресну матеріальну допомогу студентам із інвалідністю, сиротам, позбавленим батьківського піклування, із сімей Героїв Небесної Сотні та з малозабезпечених родин на часткову оплату навчання у вищих навчальних закладах за їхнім вибором;

одноразову адресну матеріальну допомогу малозабезпеченим верствам населення столиці та киянам, які опинилися в складних життєвих обставинах.

5. ВИСНОВКИ ЩОДО ПРІОРИТЕТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ У ДАРНИЦЬКОМУ РАЙОНІ МІСТА КИЄВА

За результатом збору, узагальнення та аналізу даних щодо забезпечення соціальними послугами осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах, визначено що кількість осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення, що проживають на території Дарницького району міста Києва, становить 6 480 осіб. Всі вразливі категорії населення, які зверталися та потребували надання соціальних послуг, охоплені повністю. Отримувачі соціальних послуг підтвердили, що задоволені якістю та обсягом отриманих послуг.

Базові соціальні послуги, надання яких передбачено статтею 16 Закону України «Про соціальні послуги», надаються комунальними установами, які здійснюють свою діяльність на території району, відповідно до встановлених державних стандартів, постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» та Закону України «Про соціальні послуги».

Питання охоплення базовими соціальними послугами дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей-сиріт перебуває на особливому контролі. Дані категорії осіб перебувають під соціальним супроводом Центру соціальних служб.

Крім того, Дарницький район міста Києва є учасником експериментальних проєктів відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 03.10.2023 № 1049 «Про реалізацію експериментального проєкту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості» та від 17.01.2025 № 40 «Про реалізацію спільного з Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) проєкту стосовно надання фінансової допомоги у вигляді малих грантів для соціальних послуг сім'ям з дітьми та дітям та/або послуги раннього втручання».

В рамках реалізації проєктів залучено громадські організації «Вікен», «Відчуй» та благодійні організації: «Благодійний фонд «Мрію жити», «Благодійний фонд «Карітас-Київ», «Благодійний фонд «Хелп фор Юкрейн», які надають послуги: денний догляд за дітьми з інвалідністю (для дітей з інвалідністю підгрупи А), соціальний супровід сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, послуги раннього втручання, комплексної послуги з формування життєстійкості.

Слід наголосити на факті негативного впливу безробіття в Україні. Виникнення безробіття призводить до росту соціального напруження,

збільшення кількості осіб з психічними захворюваннями, посилення соціальної диференціації, виникнення випадків кримінального характеру, зниження трудової активності, а також рівня життя населення.

За результатами інтерв'ювання потребують організації соціальних послуг наступні категорії населення: сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах, самотні особи похилого віку, сім'ї ветеранів та військовослужбовців, сім'ї загиблих чи зниклих безвісти, самотні матері, особи з інвалідністю, зокрема діти, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

За даними інтерв'ювання незабезпеченими є такі послуги як: підтримане проживання, натуральна і гуманітарна допомога, необхідними є догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних. Загалом респонденти часто вказували на необхідність психологічної допомоги, допомоги фахівця із соціальної роботи, правничої допомоги.

Слід зауважити, що вкрай важливим, на думку респондентів є інформування про послуги та можливості отримання соціальних послуг, пільг, допомог, реабілітації, спрощення процедур оформлення документів.

Серед проблем щодо забезпечення якісних і доступних послуг членами робочої групи визначено обмежений кадровий потенціал надавачів послуг (72,5% від штатної кількості працівників), що не дозволяє покрити потреби населення Дарницького району міста Києва у соціальних послугах в повному обсязі.

За результатом обговорення на засіданні робочої групи було визначено такі пріоритетні види послуг як: денний догляд, соціальна адаптація, надання притулку, транспортні послуги, натуральна допомога, консультування, соціальний супровід осіб/сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах, соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.

Таким чином, інші актуальні послуги можна забезпечити шляхом залучення достатньої кількості фахівців із соціальної роботи, їх навчання.

6. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ ДАРНИЦЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ

Забезпечення надання пріоритетних видів соціальних послуг для жителів Дарницького району міста Києва, в тому числі комплексних спеціалізованих соціальних послуг:

Забезпечити в перспективі в Дарницькому районі міста Києва наявність базових соціальних послуг для всіх потребуючих осіб, яким за результатами оцінки потреб необхідні соціальні послуги, зокрема, догляд вдома, консультування, соціальний супровід сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах, соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, натуральна допомога, та транспортні послуги.

Перелік соціальних послуг, потребу в яких Дарницький район міста Києва забезпечити неспроможний, та можливі кроки для залучення додаткових ресурсів тощо.

Забезпечення соціальними послугами стаціонарного догляду з наданням місця для проживання, всебічної підтримки, захисту та безпеки осіб, які не можуть вести самостійний спосіб життя через похилий вік, фізичні та розумові вади, психічні захворювання або інші хвороби, підтриманого проживання та транспортних послуг шляхом залучення до сфери надання соціальних послуг відповідних партнерів, зокрема, громадських, релігійних, благодійних організацій. Брати участь у виконанні комплексних програм, регіональних програмах розвитку, проектах, заходах обласної, міської державних адміністрацій, які передбачають розвиток соціальних послуг. Вживати заходи щодо залучення коштів та інших ресурсів від грантодавців, благодійників для забезпечення населення соціальними послугами.

Рекомендації щодо організації надання/покращення/розвитку соціальних послуг, в яких є потреба, напрямів розвитку соціальної роботи, спрямовані на подолання чинників, що зумовлюють вразливість/складні життєві обставини, та створення безбар'єрного середовища для отримувачів соціальних послуг.

За результатами збору, узагальнення та аналізу даних щодо забезпечення соціальними послугами осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах, визначено, що кількість осіб/сімей, які потребують підтримки на території Дарницького району міста Києва, залишається стабільно високою.

Базові соціальні послуги надаються комунальними установами району відповідно до державних стандартів. Отримувачі послуг загалом задоволені їх якістю, однак проведений комплексний аналіз оперативної ситуації виявив критичні прогалини в наявній системі надання послуг, які потребують негайного вирішення.

Вплив безпекових факторів та воєнного стану, регулярні обстріли з боку російської федерації, які здебільшого відбуваються вночі, створили подвійне навантаження на психоемоційний стан. Потреба в екстреному прихистку виникає у зв'язку з необхідністю термінової евакуації вночі не лише від кривдників, але й з пошкодженого обстрілами житла.

Забезпечити доступ до соціальних послуг, а саме:

розширити можливості для отримання психологічного консультування, зокрема для батьків сімей, які виховують дітей з інвалідністю, сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, сімей військових, ветеранів, членів сімей загиблих Захисників та Захисниць України, зниклих безвісти тощо;

забезпечити підвищення кваліфікації фахівців, зокрема в напрямі роботи з сім'ями військовослужбовців, ветеранів, членів сімей загиблих Захисників та Захисниць України, зниклих безвісти;

для сімей, які виховують дітей з інвалідністю забезпечити якісні і відповідні послуги, інформування про ці послуги;

продовжувати розвивати заходи з профілактики домашнього насильства;

створити та забезпечити функціонування груп взаємодопомоги для батьків, які виховують дітей з інвалідністю;

проведення тренінгів для батьків, які перебувають в складних життєвих обставинах щодо підвищення батьківської компетентності;

розглянути можливість збільшення фінансування сфери надання соціальних послуг відповідно до потреб населення і визначених пріоритетів.

Відповідно до аналізу організаційної спроможності Дарницького району міста Києва для забезпечення населення соціальними послугами слід:

запровадити використання платних соціальних послуг;

вжити заходів щодо залучення коштів та інших ресурсів від грантодавців, благодійників, для забезпечення населення соціальними послугами;

врахувати результати визначення потреб населення у соціальних послугах під час розробки прогностичних і програмних документів економічного і соціального розвитку Дарницького району міста Києва;

брати участь у виконанні комплексних програм, регіональних програмах розвитку, проєктах, заходах обласної, міської державних адміністрацій, які передбачають розвиток соціальних послуг;

брати участь у державних цільових програмах, проєктах, заходах, які реалізовує Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України, Національна соціальна сервісна служба України та інші.

Заступник голови Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації, голова робочої групи

Віталій ЄМЕЛЬЯНЕНКО

Начальник управління соціальної та ветеранської політики Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації, заступник голови робочої групи

Тетяна СОЯ

Секретар робочої групи

Галина ШИМАНСЬКА